

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krole, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števe 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubi!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 51.

V Ptuj v nedeljo dne 18. decembra 1910.

XI. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani priloge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Naznanilo.

Uradne ure v „Štajerčevi“ pisarni so se spremenile in veljajo od zdaj naprej tako-le: Ob delavnikih od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 8. do 12. ure popoldne. Kdor ima v uredniških stvarih z urednikom g. K. Linhartom govoriti, ta naj ga poseti doma (stara šola, za mestno cerkvijo). — Kar se tiče upravnštva (naročanje lista, plačilo naročnine, spremembe naslova, sprejem in plačilo inzeratov, vprašanja glede inzeratov itd.), to naj se odda vse v pisarni (Bismarckgasse 4, Theater). K uredniku Linhartu naj se pride le v uredniških zadevah (glede dopisov, vprašanj, itd.).

Kmetje v mariborskem okraju!

Slovenski poslanci so štajerski deželni zbor razbili. S tem so napravili spodnještajerskemu ljudstvu velikansko gospodarsko škodo. Ljudstvo trpi pod vedno večjimi bremenami, poslanci slovenskih strank pa se smeji in zabavajo na troške tega izsesanega ljudstva.

Ako molčimo, potem bode vlada mislila, da se strinjamo s to politiko, da smo zadovoljni z gospodarsko revščino v deželi. Mi moramo torej javno povedati, da štajersko ljudstvo ni zadovoljno z brezvestno politiko slovenskih poslancev. Mi moramo dokazati, da pametni in razumni del štajerskega ljudstva ne stoji za temi politično brezvestnimi ljudmi. Mi moramo pa tudi vse ljudske moči zbrati in združiti, da priborimo štajerskemu ljudstvu vpliv in veljavo. Kmetje ne potrebujejo nobenih voditeljev, ker se znajo sami voditi! — Iz vseh teh vzrokov sklicujemo za ljudstvo mariborskega okraja

veliki kmetski shod,

ki se vrši

v nedeljo, dne 18. decembra 1910 ob 10. uri v „Gambrinushalle“ (Schillerstrasse) v Mariboru.

Na ta velevažni shod so vsi vabljene, ki imajo resno voljo do gospodarskega dela in ki se ne pustijo nahujskati od prvaških agitatorjev. Mi nimamo ničesar proti temu, ako pridejo tudi kmetje nasprotnega mišljenja na zborovanje. Ali za to smo priskrbeli, da nikdo shoda motiti ne bode.

Naši zaupniki v okraju dobijo posebna vabila. Prosimo, da jih med somišljenike razdelijo in da pridejo vsi z znanci in prijatelji na to velevažno zborovanje. Skrajni čas je, da izpregovori enkrat ljudstvo samo jasno besedo. Zato pa:

Vsi na shod!

Mi gremo naprej!

Žalostne uspehe je rodila prvaška in klerikalna politika. Res je, da ti ljudje ljudstvu vedno škodujejo, pa naj že storijo kakoli hočejo. Prvaštvo je danes rak-rana na trupu slovenskega ljudstva. V svoji politiki so bili prvaki vedno nazadnjaški in nevarni. Vpili so vedno in vpijejo še danes, da hočejo ljudstvu „pomagati“ in ljudstvo „rešiti“ vseh nadlog in vse bede. Ali vzeti mu hočejo celo — domovino in vero. Vzeti hočejo ljudstvu vero, kajti čimbolj uganjajo duhovniki politiko, čimbolj zlorabljajo prižnico in spovednico v strankarske ter politične namene, tembolj „peša vera“. Ljudstvo vsled politikovanja mladičev v talarju nima več tistega zaupanja v duhovniške besede in tisto ljubezen za duhovniški stan, kakor svoj čas pred žalilob preteklimi desetletji. Res peša vera in srce krvavi človeku, ako to opazuje. Ali ljudstvo ni krivo tega pešanja! Dokler ne bode cerkvena oblast z resno besedo vstavila in prepovedala duhovništvu vsako politikovanje, toliko časa tudi ni upati na zboljšanje položaja. Prvaki pa tudi vedno vpijejo, da moramo domovino braniti in se zanjo ogrevati in za narod delati. Prav tako! Ali ravna ti politiki prvaških strank rujejo proti domovini. Kajti prvaki se združujejo z Rusi in Srbi, da bi raztrgali avstrijsko našo domovino. Prvaki hočejo avstrijske kronovine, zlasti Štajersko in Koroško razbiti. Oni izdajajo liste, v katerih pisarijo od srske vlade plačani vohuni. Javno naglašajo prvaki svoje veleizdajsko „prepričanje“ in javno jih je moral sam presviti naš cesar Franc Jožef I. že opetovano pokarati. Tako izgleda „narodnjaštvo“ in „domoljublje“ slovenskih prvakov. Da taka „politika“ ljudstvu ne more prijati, razumel bode vsak pametni človek. Sicer je pa ta prvaška politika rodila tudi najnevarnejše in najbrezvestnejše gospodarske organizacije. Koliko milijonov napravili so klerikalni „konzumi“ slovenskemu ljudstvu! In v kako veliki nevarnosti so slovenski kmetski denarji, ki so naloženi v prvaških posojilnicah, katere nimajo nobene oblastvene kontrole! Opozarjamo le na šostanj-sko, celjsko, ormoško slovensko posojilnico. Opozarjamo na velikanski škandal, ki nima para in ki se je pri konkurzu slovenskega zavoda „Agro-Merkur“ pojavil. „Zveza slovenskih zadrug“ se je v tem slučaju naravnost kot na zločinski način zanemarjeni zavod izkazala, pri kateremu mora prej ali slej do pogubonosnega poloma priti. Opozarjamo pa tudi na grozoviti polom klerikalnih gospodarskih organizacij na Koroškem, pri kateremu se je kmetskemu ljudstvu več milijonov kron krvavo zaslužnega denarja naravnost oropalo! Pri takih razmerah seveda ni čuda, da je ljudstvo vedno bolj revno, da imamo vedno več beračev, da pride vsako leto več slovenskih posestev na boben, da se ljudstvo v vedno večjem številu izseljuje. Ni čuda, kajti prvaški voditelji silijo ljudstvo tako rekoč v pogubo.

Ako pa mi le besedico izpregovorimo in hočemo ljudstvo pred izrabljanjem od strani pr-

vakov braniti, potem padejo prvaki kakor lačni volkovi čez nas in nas psujejo „nemčurje“, „šnopsarje“, „brezverce“, „janičarje“, „izdajice“. Dobro je le, da se mi naprednjaki za te otročje psovke ne zmenimo. Mi delamo naprej in vedno stojimo na svojem starem programu: **Skupno gospodarsko delo slovenskega in nemškega ljudstva.** Na podlagi tega programa gremo tudi naprej!

Prvaštvo nas v svoji obupni jezi ne more premagati in — to smo prepričani! — nikdar nas ne bode premagalo. Kajti mi smo za ljudstvo in ljudstvo je z nami!

Torej vedno naprej!

Politični pregled.

Vlada barona Bienenrtha je odstopila in cesar je sprejel odstop. Torej imamo zopet celi kup penzioniranih ministrov. Vzrok so Poljaki, ki hočejo svoje vodne ceste. Bienenrthova vlada vodi opravila naprej.

Iredentovci pred sodnijo. Pred graškimi porotniki imelo se je te dni zagovarjati 13 laških fantalinov zaradi veleizdaje, motenja javnega miru, žaljenja veličanstva itd. Prenapeta politična hujskarja je smrkoline v to neumnost zapeljala. Porotniki so imeli usmiljenje in so jih oprostili. Le neki Cesare Deperis je bil zaradi žaljenja veličanstva na 3 mesece težke ječe obsojen.

Obsojeni laški iredentovci. Tudi na Dunaju se je vršila sodnijska obravnava proti laškim vohunom in veleizdajcem. Glavni obtožitelj Colpi je bil na 4 leta težke ječe obsojen, neki Dante na 10 mesecev in neki Tomasini na 8 mesecev težke ječe. Kakor se vidi, postajajo „neodrešeni“ italijanski bratci v Avstriji prav predrzni!

Češko-laški list pod imenom „Il Piccolo di Praga“ bode pričel v Pragi izhajati. Najbolj protiaustrijski elementi, Lahi in Čehi, se torej združujejo. Baje plačuje italijanska vlada ta list. Zdad potrebujemo le še češko-laško-slovenski list. Kajti naši narodnjaki imajo vendar iste cilje kakor prenapeti iredentovci in Čehi.

Vsi živinski sejmi (razven konjskih) so ustavljeni. Oblasti vsled tega ne smejo več „Viehpassov“ dajati. — Živino v železniške vozove nalagati in iz njih gnati, se sme le v navzočnosti živinodržavnika. Oblasti in občinska predstojništva so dobila v tem oziru posebna navodila. Kdor bi se postavine pokoril, bode strogo kaznovan! Opozarjamo kmete na te važne določbe!

Dopisi.

Iz Ptujске gore. Občinske volitve delajo našim narodnjakom hude preglavice. Ti ljudje dobro vedo, da jih ljudstvo ne mara več, ker ne mara za dolgeve in zatiranje in krivico. Ljudstvo hoče, da se uvede v tržki občini pošteno gospodarstvo, ki mora biti javno in katerega računi morajo biti vsakomur na razpolago. Ljudstvo hoče, da se z občinskim denarjem kaj koristnega napravi, ne pa zidovi, ki se vsak drugi dan podirajo. Ljudstvo

ni več tako neumno, da bi se vsedlo na limanice frazastih narodnjakov. To vedo tudi naši narodnjaki in zato se bojijo volitev kakor vrh kriza. Na pošteni način ne morejo in ne bodo narodnjaki zmagali. Zato skušajo z vsemi mogočimi lumparijami in sleparijami svoj namen doseči. Na naravnost škandalozni način so n. pr. volilno listo sestavili. Na ravno tako škandalozni način so vse napredne postavne vtemeljene reklamacije odklonili. Dotična „narodna“ komisija se je s tem na eni strani grozovito blamirala in osmešila, kajti oblast bode gotovo vse njene sklepe razveljavila. Na drugi strani pa smo prepričani, da so narodnjaki vedoma in nalašč postavili kršili. Glavni vodja te volilne lumparije je seveda učitelj Klemenčič, mož ki že davno zasluži brco, mož, o katerem se po vsej okolici govori prav lepe stvarice, češ da živi v lepem prijateljstvu z materjo svoje pokojne žene, mož, ki je pijanec in razgrajač, kar smo že opetovano dokazali. Ta Klemenčič, ki bi se moral skriti za krikle Haberce, hoče s političnim švindelnjvom najgrše vrste „rešiti“ narodnjakovo stvar. Ali ta švindelnje ne bode pomagal, kajti kmetje se ne pustijo od pijanih šolmaštrov svojih pravic oropati. Tako je v volilni listi župnik 4 krat vpisan in bi torej po želji narodnjakov 4 krat volil. Župnik sam je preveč dostojen in pošten, da bi bil sam ta švindelnje zahteval. Ali Klemenčičova banda je z župnikovo osebo hotela slepariti. In s tem je potegnila tudi župnika v politično javnost. Prepričani smo, da g. župnik ojestro obsoja švindelnje, ki ga izvršujejo narodnjaki na njegovo ime. Seveda je tudi Klemenčič dvakrat v volilni listi vpisan. Mož se smatra torej za dva volilca vreden. Pa si bode grozovito prste osmodil! Tudi učiteljica Dostal je dvakrat v listi vpisana; revica pač ne ve, zakaj. Seveda hoče tudi ober-poštenjak Gojkovič dvakrat voliti, enkrat za se, enkrat pa za posestvo, ki sliši Kamenšaku. Vsa ta lumparija sicer ni samo grda, marveč tudi neumna. Kajti mi živimo vendar v Avstriji in v Avstriji sme en volilec le enkrat voliti, pa čeprav je desetkrat v volilno listo vpisan. Tega seveda en Klemenčič in en Jurček Topolovec ne razumeta; za kaj tacega imata prekratko pamet! Tudi druge sleparije se je uganjalo. Tako je cela vrsta mrtvih oseb v volilno listo vpisanih (n. pr. pokojna Marija Hufnagel itd.). Narodnjaki torej niti ne vedo, da mrlič na Avstrijskem nimajo volilne pravice. Na drugi strani pa so hoteli narodnjaki celi vrsti velikih davkoplačevalcev volilno pravico oropati. Tako n. pr. niso vpisali g. Aschenbrenner, ki plačuje 102 kron direktnega davka. Ko se je reklamiralo, niso hoteli te protipostavne lumparije popraviti. Sploh so vse napredne reklamacije odklonili in šele oblast bode to narodnjaško gospodo podučila, kaj določa postava. Velike davkoplačevalce so izpustili; brinjevega hofrata Ploja in „ausciglerja“ Mariniča pa so hoteli v I. volilni razred vriniti. Seveda se jim ta nakana ne bode posrečila; Ploj bode moral svoj brinjevi glas v III. razredu oddati, ako bo sploh prišel. Volilna lista je seveda grozovito skrupucana; saj jo je Klemenčič delal in potem si ljudje že lahko mislijo, kakšna da je. Na raznih krajih je Klemenčič vpisal „Vsed reklamacije“; popravil pa ni ničesar; menda mu je alkohol možgane zmesal. Volilne liste niso mogli volilci skoraj nikdar vpogledati, ker Topolovečevega Jurja nikdar doma ni bilo. Nas nič ne briga, kje se Jurček potepa; ali postava daje davkoplačevalcem pravico, vpogledati v volilno listo. In ker je Jurček že po božji milosti župan, bi moral to vedeti. Ali on sploh nič ne ve... Takšne so torej razmere na Ptujski gori. Ali narodnjaško drevje ne bode v nebesa zrastle!

Ptujski gora. (Iz j. a. v. a.). Gorski narodnjaki so iztuhtali sledečo zvijačo glede volitev, ker hočejo volilce za lažjo krmili, ko pravijo: ako bote po „štajercijanskem“ programu volili, bode občina morala na Slapah most staviti... Na ta hinavski narodnjaški volilni maneuver sledeče izjavim: Pred dvema letoma so narodnjaki po svojem narodnjaškem poveljniku Ivan Klemenčiču pri občinski seji sledeče stvari predlagali: 1. vodovod (Wasserleitung); 2. cesto na Sterntal in sicer v drugi občini; 3. prispevek k brzojavnemu uradu (Telegrafenamtu). Te navedene narodnjaške sanje, ako se jim izpolnijo bi občino gotovo

koštale čez 90 000 kron. Jaz sem si mislil: ako je narodnjakom take velikanske svote občinskega denarja riskirati, mogoče bi tudi nekaj sto kron k mostu na Slapah dali, za katerega jaz že dalje časa od interesentov denarja pobiram. Pri zadnjem računu pa sem izprevidel, da je narodnjaško občinsko gospodarstvo slabo in da še zmirom dolgujemo približno 40.000 K. Zato tudi jaz nočem, da bi že tako zadolžena občina si nove dolgove nakopala. Iz tega sledi, da bomo mi na Slapah le tedaj most delali, ako mi je mogoče zadosti denarja nabrati; na občinske stroške pa nikdar...

Slape, dne 11. decembra 1910.

Vincenc Verdenik.

Sv. Urban pri Ptuj. Kakor je navada, imajo društva svoje shode, na katerih se večidel „Klingbeutelausleer“ pardon: „kmetijski rešitelji“ hvalijo. 11. t. m. bil je tudi pri sv. Urbanu tak shod, pri katerem so razni mlečozobni svoje burke uganjali, kakor ob pustnih dneh. Prišel je neki fantek, ki mu pravijo, da je redakter „Straže“. Ta junak je m. dr. tudi zakirikikal to-le modrost: „Ni slabše stranke pod solncem kakor je „Štajercer“! Povedal je tudi, kako bodejo morala dekleta nastopati, da dosežejo volilno pravico in postanejo potem županje ali celo ministerske predsednice. Seveda je čveketal tudi nekaj o protestantih, kar ta revče gotovo sam ni razumel. Nadalje je sprožil pobalinsko laž, da ako pridejo Nemci na krmilo, bodejo križi iz šol izginili in cerkve bodejo postale vojaška skladišča. Seveda, danes uganjajo politikujoči duhovniki po cerkvah burke in zlorabljuje vero v svoje posebne namene. Redakter „Straže“ se piše Kemperle. Po njegovem govoru so nekateri kmetje rekli, da je „gimperle“. O temu seveda ni ničesar povedal, da so med slovenskimi klerikalnimi uredniki ljudje, ki so se hoteli „Štajercer“ za par goldinarjev prodati in ljudje, ki so s koleti sleparili. Zaradi sleparije obsojeni ljudje sedijo v klerikalnih uredništvih. Za tem redakterjem je govoril naš kaplan Malajner. Priporočal je, da naj fantje s svojimi trdo prisluženimi denarji — „Stražo“ naročajo; saj ne stane več kot 6 K. Fantje, le vbogajte kaplana; potem smete od okna do okna pohajati in nedolžnost klerikalnih deklet varovati. Druge reči, ki so se na shodu razpravljale, za nas niso važne. Zahvalo so sprejeli govorniki od 30 ljudi, kateri večinoma niti ne razumejo, kaj je časopis, in tudi od pevk; — s tem bil je tukajšnji teater končan. Živio!

Povsodpoplek.

Iz okraja sv. Lenart slov. gor. Glede klerikalnega škandala v našem okraju, v katerega sredini stoji znani slovenski prvak Breznik, moramo še nekaj omeniti. Ta v fantke zaljubljeni Breznik ni samo posestnik. On je tudi zagriženec proti nemški šoli in „Štajercer“. Ta Breznik, ki ljubi le svoj spol, je tudi občinski svetovalec v Žerjavcih, oče fantovske družbe (lep oče!), vodja dekliške družbe. Gospod župnik so ga baje hoteli imeti za rihterja in cekmoštra. Čakali so tudi do zadnjega hipa z volitvijo, dokler

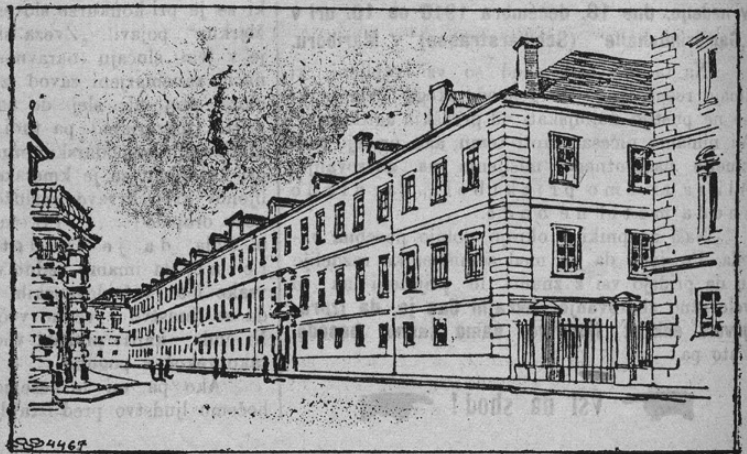
ni mariborska sodnija izpregovorila ojestro besedo. Nadalje je Breznik ud našega patent-okrajnega zastopa. Na dan volitve so ga gnali sami politični kaplani in on je šel z zaljubljenim smehom med njimi. Takšni je bil ta slovensko-prvaški voditelj, take ljudi nam priporočajo prvaki kot člane občinskih in okrajnih zastopov! Ljudstvo zapomni si, kakšni so nasprotniki nemške šole! Na okrajnem zastopu pa naj bi prvaki razobešili črno zastavo... Pfui Teufel!

Sv. Lenart slov. gor. Klerikalni list „Slovenec“, ki bi imel po nečedni povesti sladkega strica Breznika iz Žerjavc, kateri nedolžni gospod je pred mariborsko sodnijo svojo čistost izgubil, dovolj povoda molčati o sv. Lenartu, — ta list politikujočih bratcev zadnje plati torej napada zopet nemško našo šolo, kajti naša nemška šola postala je javna, kakor je bilo to samo ob sebi umevno pričakovati. Zjad blujejo črni ljubitelji enega in istega spola ogenj in žveplo na nemško šolo. Farški listi pišejo, da je nemška šola „poneumovalnica“. Menda zato, ker se morajo 11 do 12 letni otroci, ki pridejo iz slovenske šole, šele v nemški šoli potrebiti „enkrat ena je ena“ naučiti. Isti otroci si morajo šele na nemški šoli latinske črke pisati učiti. V dotičnem članku vpraša dopisun, kdo mir kali. Kakor da ne bi bili vedno prvaki hujskači tisti, ki hočejo miroljubnega kmeta nezadovoljnega napraviti. Prvaški listi napadajo okrajnega glavarja Weissa, ki vendar prav nič kriv ni, da je postala nemška šola javna. Javna nemška šola je ravno potrebna. 130 otrok obiskuje z veseljem in navdušenjem nemško šolo! Ali je to morda premalo otrok za enorazredno javno šolo? Prvaški listi lažejo nadalje, da morajo kmetje tisto plačati, kar si tržani želijo. Vprašajte vendar enkrat kmete, koliko so že za nemško šolo plačali! Šolske doklade za slovensko šolo, katere število otrok se je od lanskega leta za 100 otrok znižalo, postale so za skoraj 100 K večje. Kmetje, za katero šolo torej plačujete, za nemško šolo ali za slovensko? 100 otrok ima slovenska šola manj in za 100 kron ima večje doklade! Kako pride to? Občinske doklade v sv. Lenartu so znašale lansko leto 65%. Letos znašajo le še 55%. Pred par leti pa so še 90% znašali. Tako gospodarijo Nemci, katere prvaki hujskači tako strupeno napadajo. Tako gospodari nemški občinski zastop z vrlim županom g. Sedminek, katerega prvaki tako podlo psujejo! Ali naši napredni kmetje niso več tako neumni, da bi se pustili od pravakov za nos voditi. Napredni štajerski kmet pošilja svoje otroke v nemško šolo in nima več zaupanja do slovenskih posojilnic. Mi gremo naprej, prvaki pa nazaj!

Senarska v okraju sv. Lenart slov. gor. Ker nasprotniki nemške šole mene oziroma mojega otroka v časnikih obrekujejo, jim moram vendar vzroke naznaniti, zaradi katerih sem otroka v nemško šolo dala. Ali jim je to prijetno ali ne, me malo briga. Gotovo sem kakor vsi premišljevala, ali bi ali ne kaj takšega storila, ker ja ima otrok sedaj dalje hoditi in ker sem

Štrajk na univerzi.

V Innsbrucku imajo tako slabo poslopje za visoko šolo, da so zdaj študenti v štrajk stopili, da prisilijo vladu k novi zgradbi. Tudi profesorji so edini študenti. Naša slika kaže sedanjo univerzo, ki je pa znotraj popolnoma razbita, tako da bi se kmalu podrla. Vlada je obljubila, da ustreže v spomlad tozadevnim željam.

Die Universität in Innsbruck

naprotne naprotne častice brala, v katerih s to šola strašijo kakor s peklo. — Pa ker te nasprotnike vse poznam in ker ti nasprotniki vsi nemški znajo in ker bi ti gospodje raje tisočake izgubili, kakor nemško besedo ne zastopili, in ker so ti gospodje svoje dobre službe dosegli le zategadelj, ker nemški znajo, in ker vsem tem gospodom najbolj trebuh raste in sem se sama prepričala, kako veselo je, ako človek nemški zna, zategadelj sem to storila! — Ako bi si kdo mislil, da se otroci tudi pri Sv. Trojici nemški naučijo, tem pa znam kaj žalostnega povedati. Šla sem pred kratkim v Maribor z večimi dekletami, med njimi tudi dve, kateri ste pred kratkim iz šole stopili. Pridemo na glavni trg, razpoložimo kar imamo za prodajo. Pridejo gospe in vprašajo prvo: „Ist der Rahm gut?“ Dekle gleda gospo, kak krava novo lesa; a druga si misli: daj bodem jaz kšeft naredila in hitro reče: „Bitte Frau, totti Rahm boljši kak ovi!“ In da bi mene poleg ne bi bilo, še te smetene ne bi prodale. Tedaj vidite! Jaz pa še nikol tega koraka nisem obžalovala in tedaj se tega trije veselimo. Prvič: Gospod nadučitelj Mauritsch, ker mojega fanta ni več v šolo (?), drugič moj fant, kateri se sedaj z velikim veseljem uči, in nazadnje jaz, ker mi mojega ni treba več h knjigam priganjat in ker vidim, da se bode sedaj kaj naučil in tudi dobro nemški znal.

Golob Marija.

Hoče. Spominjali se bodo čestiti bralci „Stajerca“ lanskih poročil o tukajšnih občinskih volitev in neznansko gonjo preslavnega kaplana Krajca in njegovega štaba. Takrat so Krajnc in njegovi podrepani kričali po vasi: „Hoča je že naša“. Vse njihove sleparije in škandalozno nasilstvo jim nič ni pomagalo. Njih veliki gobec je takoj utihnil ker so v dveh razredih popolnoma jo povozili in le pri žrebanju je milostna usoda njim 3 odbornike pripadla, in če bi jo bili popolnoma zavozili. Krajca in njegove podrepanike je ta moralna zausnica kaj hudo pekla na njih črnih dušicah in vložili so ugovor proti volitvam. Ta stvar je potem prišla celo k okrožni sodnji, kjer se je za Krajncevo, Janzičevo in Rojkovo agitacijo interesiral tudi državni pravnik. Vandrle so potem volilne akte po političnih oblastih in črez leto dni srečno dospele v svojo domovje nazaj. A ugovorniki so dobili pri tej priliki prelep nasek priljubljenega. Zadnjo soboto pa se je volilo novega župana. Farški podrepani pod novo komando kaplana Baznika so pa dva doslej nemško misleča in z Nemci se strinjajoča odbornika pregovorili na svojo stran. Ta dva poštenjaka, ki sta se ločila svoje stranke sta Franz Retschnig in Karl Gratschitsch. Franc Retschnig že dalje časa trepeče pod Novak-ovi komandi, ker mu je ta za nekaj drobica kot poroka se mu ponudil — torej z Bogom Retschnig smo dejali mi; a Karl Gratschitsch, kateri je pri volitvah prisegal na nemški program in kateri je bil izvoljen odbornikom po nemško napredni stranki, se je dal od črnih prvakov pregovoriti, ter je volil — z njimi! Mi sicer nismo poizvedli kolikor so ti Gratschitschu ponujali za njegov „pošteni“ glas, a vemo, da je bila pojedina pri Wernigg-Stolcu prejšen večer in da so imeli Gratschitscha ta dan v svoji srečni sredini kakor tudi drugi dan, na dan volitve pri sijajni tafelni, kjer se je kaj veselega čutil tudi kaplan Baznik, Krajca naslednik. Mi privoščimo črnihom ta izfehtani glas Gratschitscha, vsaj smejo biti tudi ponosni na ta glas. Sramežljivosti itak malokdo pozna! Gratschitscha zagotavljamo, da od svojih novih prijateljev ne bo imel nobenega dobička. Morda da ga bodo zaradi tega glasa spoštovali vsaj črnhu! Gratschitsch Karl, kako kliče pošten mož beguna iz svojih vrst?!

Hoče. Zadnjo soboto bil je po izfehtanemu glasu kmeta Karl Gratschitscha izvoljen za župana Anton Wernigg, po domače Stolz, črnih najpristnejše razvrsti. Izdajalca glas je bil pri tej volitvi merodajen. Po volitvi pa je bila za črno stranko velika pojedina pri izvoljencu in v gostilni(?) požeruha nemškutarjev Francelna Roiko. Ta je v svoji preveliki sreči nabasal par možnarjev ter pridno streljal. Bum, bum, pa zakaj? Toti možiček se namreč nadeja, da bo po novemu prvaškemu županu takoj dobil koncesijo za gostilničarja. Se je namreč za njo potezoval, pa radi kazni zbog hazardnega kvartanja, ne

dobi koncesijo, češ, da za oštrija ni dovolj gostilno. Torej oblasti mu niso privolili gostilno. Pa mislite, da se naš Roikov Francelček kaj meni za oblastne prepovedi? Kaj še! Če nočete vi, si jo bom pa sam vzel „erlaubnis“ za krmo! In tako toči v svoji hiši, na svoje ime, na svoj dobiček in fejn oštrija špila brez koncesije, brez davkov, brez vsake pravice in to že sem od s p o m l a d i, skoraj celo leto. Človek se vpraša, čemu sme prezreti postavne zakone samo Roikotev Francelček, drugega reveža pa takoj zadrignejo? Pa Roiko Franc tudi mesarja špila in meso razprodaja, brez da bi imel k temu obrtniško pravico. Zanj torej ni postav in sedaj še gre streljati, ker misli, da bode sedaj zanj teklo zlato in srebro. Kaj pa, če bodedo mi z možnarji začeli pokati, ne bomo tudi vprašali ne Stolz, ne ateka in tasta Novaka?!

Dobje pri Planini. Odgovor na dopis v „Slov. Gospodarju“ št. 45 t. l. katerega so skovali tukajšni mogotci in klerikalni občinski voditelji, se nam je sicer malo zakasnil, pa čakali smo, da jim podamo kaj važnega za novo leto. Gotovo Vam je znano, da se pogubonosno gospodari v klerikalnih občinah. Tako bodedo mi dokazali, da občinski odbor v Dobji, kateri je duševno popolnoma od župnika Vurkelca odvisen, pogubonosno in proti ljudskim interesom ravna. To Vam podamo že naprej za novo leto. Kje so najmanj 2000 K, katere bi občina že sedaj imela, ako bi bila hotela dati občinsko hišo tukajšnemu trgovcu za ponujanih 200 gl. (400 K) najemnine na leto v najem? Prijatelji, o tem bodedo govorili še pri sodnji! Da bi pa zaradi ene osebe vsi davkoplačilci občine Dobje škodo trpeli, to pa vendar ne gre. Tukaj se tudi Vi niste posebno spretnega skazali, nam pa le nespretnost predbacivate. Kako so se od države in dežele podeljene podpore zaradi toče in suše razdelile? Kdo je dobil prvo in največjo podporo? Komu so se davki v najvišji meri odpisovali? Dokazite hinavci z župnikom vred, če se je to po postavnih predpisih zgodilo! Mi bodedo dokazali, da ne! Izgovarjate se, da ste plačevali oskrbovalne stroške za uboge do 800 K na leto. Hm, hm, komu le? Vboge naganjate, da si morajo po občini od hiše do hiše kruha prositi, obleke jim ne daste, stanovanja tudi ne, torej od kod ta velika svota za uboge? Večkrat po 800 K ste že porabili, krvavega kmetskega denarja, pa ne za vboge, ampak za druge namene. Da bi bili večkratno razveljavljenih občinskih volitev mi krivi, je tudi nesramna laž; tega ste krivi Vi klerikalni priganjaji in župnik, ker niste volitve postavnim potom izvršene, bi tudi c. k. namestniji v Gradcu, ne mi; ako bi bile volitve postavnim potom izvršene, bi tudi c. k. namestnija ne mogla poseči vmes. Vsem občanom pa res ne bodede natrosili peska v oči. Vaši izgovori so tako neumni in hinavski, da se Vam mora vsak otrok smejeti. Dalej pravite v omenjenem „Slov. Gospodarju“, da bi načrte župnika vsestransko podpirali; no podpirate iste vi, ker ste tako na visokem stališču neumnosti; župnik nas je že dvakrat po 3000 K oskodoval, na svetem mestu na prižnici je lagal itd. Take načrte mi ne podpiramo. Vibodete končno še njegov načrt v Gornemgradu: Vurkelc-Kolenc podpirali. Ako ste to že pozabili, Vam lahko ponovimo.

Planina (Montpreis). Zadnji „Gospodar“ prinesel je neki dopis, v katerem neki tukajšni kmet snaži in opravičuje našega znanega župnika Franc Gartnerja, kajti sam si tega ne upa. Omenjeno se mora biti, da se je opravičil v nekaterih točkah, česar še mi pisali nismo. Namreč da bi bil župnik volilcu plačal vino, no tega bi pač ne bilo treba pisati, kajti on je zadnji, kateri drugemu kaj plača; navadno je ta stvar narobe. Resnica je pa, da je župnik Gartner agital in celo tedne pred volitvo, pri nekaterih osebah na katere se ni posebno zanesel je bil celo trikrat. Neki ženci je tudi rekel, da mu naj listke katere bo dobila od občine, v farovž prinese, da jih bo on izpolnil. No gospod župnik, ali zamorete reči, da niste agitali? Torej se je pa zlagal dopisun „Gospodarja“, naj si bode župnik ali kdorkoli, kakor se mora zlagati ne neolikan in surov klerikalec. Tako pravi, da smo na volišče spravili na pol mrtve; mislimo pa da človek, kateri sam hodi in pride, še ni na pol mrtve. Slabo pa, da ti dopisun starost tako malo spoštuješ. Kar se pa tiče po-

grebnih računov, povemo da se je dosedaj marsikateri kmet z žuljevim rokam bridko pritožil zavoljo ogromnih računov pogreba; če je pa res eden izmed njih s temi zadovoljen in še zagovarja župnika, mu pa privoščimo, da bi mu v prihodnje še enkrat več zaračunal. Po državnem zakonu je za pogrebe sledeči tarif od vaščanov ali kmetov:

	pod 9 let	nad 9 let
I. razred	K 1-10	K 2-10
II. „	vinarjev -70	„ -1-05
III. „	„ -35	vinarjev -63
IV. „	„ -28	„ -42
V. „	„ -14	„ -20

Zakaj pa ni opravičil dotični kmetič župnika zavoljo Cilke, potem ko je enemu tržanu rekel zavoljo cerkvenega stola, in da hoče vse svoje nasprotnike pokopati; ali morda to tudi ni res? No, gospod župnik Gartner, tožite nas, mi vam stojimo na razpolago, pripeljite vašo gardo kmetov, o kateri piše „Gospodar“, katera je pa le v vašem in v duhu vašega dopisuna. Vprašamo pa, od česa bi bila roka dopisnika tako žuljeva, morda od glazkov? Letos so čebele slabo nosile, le hlini se z farovškim petolizanjem, mogoče bo od dobro založene farovške mize kaj odpadlo. Ljubi „Stajerc“, povemo ti, da župnik Gartner ni tako nedolžen, kakor zgleđa, kajti nekoč bila je družba v neki gostilni že precej v noči, katere se je tudi on vdeležil, ali kmalu zgine; seveda so zapazili ljudje, da ga predolgo časa ni, ga gredo iskati, ter ga najdejo na cesti pri neki ženski, katera se ga je komaj obranila; morali so ga z silo odvesti. Nasledica je bila, da se je naš ljubezniv župnik take opijanal, da so ga morali v farovž peljati, od koder je zopet ušel in ga je morala kuharica iskati. Opozorimo te, dopisun, naroči si le mnogo krtač, da bodeš snažil suknico tvojega gospoda. Čeravno majhna, je na nje veliko blata. Le naprej, mi imamo orožja dovolj!

Hajdin. Dne 7. t. m. je umrl nagle smrti veleposestnik in živinotržec g. Jurij Sagadin iz Slovenje vasi. Bil je skozi in skozi pošten, v obče priljubljen in bogaboječ mož. Narodnega sovraštva ni poznal. Kupčeval je z Nemci kakor s Slovenci; zato mu je Bog blagoslovil njegovo podjetje. — Bodi mu zemljica lahka! Op. u r e d n.: O smrti tega vrlega moža smo že v zadnji številki „Stajerca“ poročali.

Prihova. Čudil se bodeš, dragi mi „Stajerc“, kër že dolgo nisi prinesel dopisa iz Prihove; pa zdaj vzemi ojstro krtačo v roke; ne gre drugače. Pri nas je tudi nekaj naprednjakov, pa žali Bog, vse bi radi ugnali v kozji rog. Evo Vam dokaz! Skoraj bo tri leta, odkar je bil sv. misijon pri nas; udirjali so gospodje po naprednjakih, da je bilo groza, se ve po „Stajercu“ tudi, ali vse zastonj; število naročnikov se je povišalo potem, kër so bili vsi radovedni, kaj je to za ena zver, ki „hodi od hiše do hiše ter vero ponižuje“. Zatoraj je bilo naročnikov več. Zdaj je stvar drugačna. Imamo g. kaplana (ime zamolčimo za danes); izvršten je, da mu ni primka za najti. Ali ta večna politika, te je preveliko. Doživeli smo že mnogokaj, take sitnosti še nismo imeli, kakor sedaj. Kaj briga g. kaplana, če eden ali drugi „Stajerc“ bere? Pravi da se gre za vero; ali mi tega ne verujemo, ker smo prepričani, da vera ni prišla skozi „Stajerca“ gori in tudi ne pride skozi „Stajerca“ doli. To si zapomnite, gospod kaplan! Drugič hodi on od hiše do hiše, poizveduje kje bi dišalo po „Stajercu“, tam gre notri, pogleda kje dekleta ležijo, kako imajo postelje narejene, in začne se razgovor da se vsa družina smeji. Kakor hitro se noč naredi, dekleta morajo biti pod ključem, ne smejo več iti ven, niti k grajlerju po petrolej ne smejo več; od „Stajerca“ se pa največ govori, da mora izgniti iz naše fare. Šlo bo težko, slišal je že g. kaplan besede: če se vsi farji na glavo postavijo, „Stajerc“ še bo prišel na Prihovo! Zvedel sem tudi, da dobivajo vsi naprednjaki „Slov. Gospodarja“, samo da bi „Stajerca“ opustili; plačati ni treba nič; pa ne gre. Mi rajši beremo „Stajerca“, ker se nam dopade, če ravno ga moramo sami plačati. „Slov. Gospodarja“ naj le bere g. kaplan, če mu je tako všeč. Pregovor pravi: Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce! Naš kaplan pa gre predaleč, namreč v Oplotnico na pošto gre vprašat, kdo „Stajerca“ dobiva na Prihovo. Vem še za eno pošto, od katere tudi prifrč en par „Stajercev“ v Prihovo; potrebno bo tudi notri

nos vtakniti! Kaj ne, g. kaplan? G. kaplanu voščimo zdrave in vesele Božične praznike in novo leto, želimo tudi, da bi z novim letom opustil politiko, začel učiti lepi krščanski nauk, in nam na ljubo bi bilo, da se mir ohrani v celi naši fari. Vsevidel.

Varujte živali!

Zima je prišla in trpljenje vboge živali je zopet veliko. Kdor ima človeško srce v prsah, kušal bode nemi živali trpljenje olajšati. Ne pustite konj predolgo na cesti stati, pazite da je v hlevu vse v redu in primerna toplota, ne pozabite domačega psa in ne dajte mu premrzle vode, krmite tudi nežno ptico, ki trpi zdaj pomankjanja!

Schicht Stearin-sveče LEDA

najfinejša vseh mark! Apartni, elegantni zavoj!

Ne tečejo!
Ne dišijo!

Ne kadijo!
Ne delajo saj!

Gorijo s svetlim, mirnim plamenom. 872

Golob kot fotograf.

Kakor znano, se je golobe že desetletja sem tako dresiralo, da nosijo pisma v velike daljave. Zlasti za vojaško službo ima to veliki pomen. Zdaj so pa še nekaj novega izumili v avstrijski in nemški armadi. Kakor kaže naša

Die Brieftaube als Photograph.

slika, ima golob na prsih mali fotografski aparat pritrjen. Ta aparat deluje sam in to v gotovem času. Golob leti torej skozi zrak in fotografira obenem pokrajino, ki leži pod njim. V času vojske bi bilo to pri trdnjavah in drugod velikanskega pomena.

Novice.

Izjava. Pribijem, da je pred par tedni prinesel Vekoslav Spindler v svojem „Narodnem dnevniku“ odnosno „Narodnem listu“ poročilo, v katerem je sprožil „duhovito“ laž, da so mene podpisane Nemci za 8000 gold. „kupili“. Pribijem, da sem nato Vekoslava Spindlerja imenoval nesramnega lažnika in obrekovalca. Pribijem nadalje, da je Vekoslav Spindler na moje očitane pisal, da bode svojo trditev s podatki dokazal. Bil sem s tem zadovoljen in sem čakal. Čakal sem par tednov in — še danes čakam. Pribijem torej, da Vekoslav Spindler doslej ni ničesar storil, da bi svojo trditev dokazal ali pa svojo laž popravil. Svojo natiskano obljubo je pozrl. Pečat lažnika ostane torej na njegovem čelu. Spindler je pač mislil, da bodem na njegovo nesramno laž pozabil. Ali zmotil se je. Torej — kaj je s podatki? — V Ptuj, 12. decembra 1910. — Karl Linhart.

Iz Spodnje-Stajerskega.

„Sokole“ imamo v Ptuj, — tako nam piše naš hudomušni prijatelj Tebničmar — „sokole“ imamo, hvala Bogu in sv. Neži, ki je patronica v glavi bolanih... Mi imamo sicer tudi druge tiče. Vrabcev imamo dosti in mestna policija jih niti ne zasleduje, kadar spustijo raz

drevesa kakšno belo-rumeno medaljico na široki moderni klobuk lepih dam. Zadnjič je neki vrabček v nešmekem Ptuj imel predrznost, da je izpustil kapljico nesnage na klobuk neke slovenske frajle. To je na vsak način nemčurska predrznost! Zato je dr. Fermevc tudi spisal dolgi članek za „Narodni dnevnik“; v kratkem bode ta protestni članek objavljen. In hofrat Ploj bode v državnem zboru interpeliral, da slovenske jungfrave niti pred nesramnimi „nemškimi“ vrabci miru nimajo. Kajti vse kar je prav, — hofrat Ploj pa je na vsak način za čednost in za moralo in za brinje — pardon: brinja ne mara Ploj, niti brinjevca ne mara, kadar ga nima. Pa tudi druge ptičke imamo razven vrabcev v Ptuj. V Hajdino pri Ptuj zahaja n. p. neka nočna ptica, ki ji pravijo „Jager“. Ne vemo, koga „jaga“ ta „jager“. Divjih mačk ni v Hajdino in redke so tudi srpe z ljubeznjivimi očmi. Oh te ljubeznjive srne! Proti jutru, kadar zapoje petelin prvokrat, pa prifrfo ta nočni tiček „jager“ zopet v Ptuj... Prosimo cenjene naravoslovce, da tega od „Stajerca“ novo odkritega ptička zoologično popišejo... Ščinkovcev imamo v Ptuj mnogo; iz vseh streh žvrgolijo in žvrgolijo in oblast bi jim morala jezike postriči; kajti ti ščinkovci prihajajo iz Gauklerjeve okoliške šole in tam se prav hitro naučijo petja. Take ščinkovce imenujejo Nemci „drek-finke“; ali ta beseda ne zadene malih ptičkov, pač pa starih krokarjev, ki bi jih imeli vzgojevati... Mi imamo v Ptuj tudi stare sove. Pri temu res ne mislimo na bledolično gospodično Vigec. Ne, gospodična Vigec sicer ni mlada, ali sova pa le ni; tudi podobna ni sovi, kajti njen nos je naraven in nima take forme, kakor sovini kljun. Poleg tega je sova večidel tiha. Gospodična Vigec pa nima te navade: ona ni tiha. Ona govori celo na shodih v „Narodnem domu“; ona se ne briga za „kohlefel“; ona, namreč gospodična Bigec ali Rigeč ali Vigec ali Migec že vè, kakšen ptiček je... O ostalih nočnih tičkih ne govorimo; lelični ljudje jih itak poznajo, nelelični jih tudi poznajo, čeprav bi jih glasom zapovedi svoje ženke ne smeli poznati. Kajti, — oženjeni dedci so presneto mastni okoli ušes... Govorili bi tudi lahko na dolgo in široko o drugih tičkih. Tako o netopirjih, ki so pol tiča, pol miši, in ki letajo zlasti okoli farne cerkve in čakajo, kje bi kakšno mušico vjeli. Kajti apetit do muh imajo vedno in zato poiščejo muhe semtertja v hiralnici. Nekatere muhe pa prihajajo celo v brolg netopirjev. In tudi ščinkovci imajo to navado... Potem imamo v Ptuj nekega starega papagaja z rdečo glavo. Stanuje tam v Herrengasse. Navajen pa je samo na eno besedo. Vedno govori namreč: ekspenzar, ekspenzar, ekspenzar... Ali „sokole“ imamo tudi in to so tiči z ostrih krempljčki; miši in manjše podgane imajo strah pred „sokoli“. Ti naši „sokoli“ so v privatnem svojem življenju večidel „lerpobi“ pri nemških mojstrih. Ali kadar so „sokoli“, imajo rdeče srajce. Nekateri imajo baje še „šnefeuer“ hlače, tako da jim srajca zadaj vun gleda in imajo torej tudi rdeči, semtertja malo rumenkasti rep. Zdaj je „sokolom“ takih članov zmanjkalo. Zato so povešali kljune in se s kremplji za ušesmi praskali. Ali vodi telju „sokolov“, advokatu dr. Fermevcu prišla je nakrat misel. Pri sodnji mu misli ne pridejo tako hitro. In sklical je v Brečičovo restavracijo v zadnji kotichek neki shodek. „Sokoleki“ so prifrftali, pili Zupančičevo vince in poslušali. Vse to nas bi ne zanimalo. Ali — tudi jaz, tvoj prijatelj Tebničmar sem bil pri Brečiču in sem ravno z Vesjakom „eins“ igral, ko se je shod pričel. Opazil sem pa med „zborovalci“ m. dr. celo vrsto šolarjev iz naše gimnazije. Glej, glej, — sem se mislil, — kaj pa imajo ti fantički tukaj opraviti? Tako sta bila navzoča dva sinčka železniškega uradnika Mlakarja, ki menda vendar vè, da se gimnazijci ne smejo v politiko vtikati. Mlakar je sicer vneti sin Libuse, ali to bi moral vedeti. Tudi sem opazil sinčka kramarja Senčarja. In mislil sem si: Senčar je bil svoj čas tako navdušen nemški „turner“, da se je dal celo z črno-rdečo zlatim trakom fotografirati. Zdaj pa pošilja svojega sinčka-gimnazijca na „sokolske“ shode. Oj ti čudna stvar ti... Sicer pa naj bode kakor hoče. Mi imamo na tej celi stvari le zoologično

zanimanje. Ptički naj le skačejo od vejice do vejice in črni srakoper naj jih le vodi, — čv-kajo naj in pojejo in kokodajskajo in žvrgolijo, narodni ptički, — mi se jih veselimo! Pi, pi, čiv, čiv, pi, pi...

Pobalinstvo. Naši čitatelji se bodejo še spominjali, koliko grozljivih pisem in „smrtnih obsodb“ je dobil naš urednik Linhart začasa znanih septembarskih dogodkov leta 1908. Seveda je na vsoto to dopisovanje znorelih slovenskih narodnjakov imel le en odgovor in to je — smeh. Mislil si je pač: Psi lajajo, karavana pa gre naprej... Vsa ta besna gonja prvakov namreč dokazuje, da se nas in našega dela za ljudstvo bojijo. To nedeljo imamo v Mariboru večji kmetski shod, na katerem hočemo svoje stalšice gledé zločinske slovenske obstrukcije v deželnem zboru označiti. Narodnjaki hočejo ta shod na vsak način prepreči. Tako so nam poslali sledeče pismo, ki je pisano v pokvarjeni nemščini, da bi se podlega pisca ne našlo. Seveda je pisec slovenski narodnjak in morda se nam posreči, da ga dobimo ter primemo za ušesa. Dottično pismo se glasi dobesečno: — „An Hohe Reaktion des Staiierz in Pettau — Lieber Staiierz wir brauchen dier nicht... die Stok zum dreinhaun sind schon angeschafft. So beschlossenen bei einer Tischgesellschaft. — Alle.“ — Lepa „gselschaft“ morajo biti ti slovensko-narodni tički! Mi ne vemo, v kateri slovenski šoli so se nemščine učili. Ali vsekakor jim povemo na tem mestu, da se za njih pobalinske groznje toliko zmenimo, kakor za lanski sneg. Lajanje prvaških psičkov nas ne vstraši. Enkrat bomo že enega teh skritih falotov dobili! In potem bode drugo pesen zapel. Ljudi, ki grozijo s pobojem in tepežem, so pač v slovensko-narodnem časopisu našli te ideje. Slovenski narodnjaki poznajo pač le psovko, laž, obrekovanje, nož in poleno... Ako pa mislijo prvaški huj-skači v Mariboru, da si bomo pustili od njih shod motiti ali celo razbiti, potem so gotovo na napačni poti. Imeli smo že resnejše nasprot-nike in nismo se jih vstrašili. Torej — aufviks! Korajža velja!

Solsko oblast, v prvi vrsti okrajni šolski svet v Ptuj opozarjamo na celo vrsto nedostatkov, ki so se v zadnjem času na raznih šolah vgnezdili. O učitelju Klemenčiču na Ptujski gori govorimo v dopisu iz Ptujске gore. Mi ne moremo razumeti, da tukaj oblast ne poseže vmes. Po temu, kar smo o Klemenčiču pisali, je ta od alkohola in napuhjenosti pokvarjeni človek sploh nesposoben za učiteljski posel. Mož je gotovo sramota za učiteljski stan. S kakšnim veseljem neki pošiljajo vbogi stariši svojo deco k temu človeku v šolo! Njegove razmere zlasti z ozirom na Habero so splošno znane in ljudje razširjajo razne govorice in otroci čujejo žalibog marsikaj in vidijo tudi marsikaj. Zlasti opazujejo Klemenčiča kot političnega huj-skača, ki stoji v sredi narodnjaške gonje. Koliko respekta zamorejo imeti otroci napram takemu učitelju? Ali šolska oblast ne izprevidi, da škoduje en Klemenčič ugledu šole?... Približno enako stoji stvar z nadučiteljem Gauklerjem na slovenski šoli za okolico Ptuj. Tudi lastnosti tega starega „feld-webelna“ smo že opetovano popisali. In celo slovensko-narodni učitelji so nam dali prav. Upamo, da bode Gauklerjevi vladil kmalu odklenkalo. Kajti v zadnjem času so postale razmere kričeče. Otroci okoliške šole so naravnost podivjani. Nam se smilijo slovenski kmetski stariši, ki morajo mirno trpeti, da se njih deca duševno kvari. Otroci nosijo narodnjaške znake, vpijejo za vsakim Nemcem „živio“, da bi ga s tem izzivali, pretepavajo in napadajo s kamenji nemške otroke, streljajo s „fračo“ nedolžno ptico, proklinjajo in psujejo. Gotovo vemo, da so vsi šolarji bolj ali manj razposajeni. Ali med otroško razposajenost in posurovelost je velika razlika. Zgodili so se celo slučaji, da so morali odrasli ljudje učenca okoliške šole k policiji vleči. Čujemo pa tudi, da se je otrokom na okoliški šoli zapovedalo, da morajo svoje šolske potrebstine le pri prvaških trgovcih kupovati. To je navadni bojkot, ki je kazensko prepovedan. Opozarjamo torej oblast, da naj vrže svojo potrpežljivost vendar enkrat od sebe in naj napravi konec tem žalostnim razmeram. Drugače bi morali še oj-

strejše govoriti. Narodnjaški zagriženci ne smejo ljudske šole kvariti!

Iz Podvina pri Ptuj se nam poroča, da so imele gotove obdolžitve proti g. Martinu Toplak sodnijske posledice. Ker smo tudi mi o tej zadevi pisali, omenimo tem potom, da je stvar končala s poravnavo, pri kateri se je vse žalitve Toplaka preklicalo. Dokaz resnice glede očitajanja, da je Toplak z lovskimi denarji nepravilno postopal, se ni obnesel. Resnici na ljubo poročamo tudi to.

Napredne zmage. V občini Rogais so bili v občinsko predstojništvo izvoljeni sledeči gospodje: Za župana G. Irgolitsch, nadalje F. Maleiner kot prvi in G. Lobnig kot drugi občinski svetovalec. Dosedanji predstojnik g. Peter Frangesch je zopetno izvolitev odklonil. Izvoljenim naprednim možem čestitamo! — V Rossweinu je bil za župana zopet vrli napredni g. Martin Pukl izvoljen. Občinski svetovalci so gg. Joh. Omitsch, Jak. Bressnig in P. Tinko. Čestitamo prebivalcem, kajti to predstojništvo bode gotovo varovalo gospodarske interese občine in občanov.

V Slivnici so zmagali, seveda z nečuvanim pritiskom in z najgršimi sleparijami, slovenski klerikalci. Zaspani volilci bodejo v kratkem času izpoznali, kam vodi prvaško gospodarstvo.

V sv. Lenartu slov. gor. vrši se v nemški družinski hiši v nedeljo, dne 18. decembra ob 3 uri popoldne božična slavnost nemške šole. Vsi stariši, ki imajo gorko srce za nedolžno deca in za velepotrebno nemško šolo, so prijazno vabljeni, da se te slavnosti udeležijo.

Nove orožniške postaje. S 1. prosincem 1911 se uresničuje nove žandarmerijske postaje na Bregu pri Ptuj, v sv. Nikolaju in v Novicerkvi. Bilo je to že davno potrebno.

Izvršitev izplačil na račun političnih oblastev na Štajerskem potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju. Oblasti so zaukazale, da se morajo od 1. prosinca 1911 naprej izvršiti tudi vsa »izplačila«, katera se nakazujejo od namestništva, od deželnega šolskega sveta in od deželne komisije za agrarske operacije na Štajerskem, posredovanjem namestniškega računskega odseka v Gradcu, pri katerem se naj vložijo slučajne reklamacije, potom urada poštne hranilnice na Dunaju. Kakim pripadajo zlasti: 1) Vse dejanske plače, 2) odmene, dneine in mezde, doneski bolniškim blagajnam in zavarovalnicam proti nezgodam, darila in podpore, stroški nadonostovanja, potni stroški in dnevišine, pavšalje, talije, mitnine in zakupnine, zemljiške odškodnine in odkupi, zaslužki zalagateljev in pogodnikov, podpore za silo in posojila, subvencije, 3) zlasti glede učnih zadev tudi: cerkvene potrebščine, ustanove in stipendije, doneski, učne potrebščine, uradne in pisarniške potrebščine, davki in davčine, upravni stroški, patronalni izdatki, izvanredni izdatki, 4) vrhu tega glede verskega zaklada tudi: alimentacije, dotacije in dopolnitve, oskrbine, pasivne obresti, pokojninski dohodki, pokojnine, provizije, plačila po milosti, 5) zalogi v gotovini. Glede slučajnega raztezanja tega novega načina izplačil na račun izboljševalnega zaklada pridržalo si je ministerstvo za poljedelstvo in gozdarstvo. Iz plačevite potom poštne hranilnice so izzeta: a) Plačila upravičencem bivajočim v tujini; b) plačila, katera se morajo opravljati dejansko v zlatu; c) plačila na račun Ogorskega, skupnih oblastev in samoupravnih organov, d) vzdrževalne podpore, katere je plačati v smislu zakona z dne 21. julija 1908 drž. zak. št. 141 svojcem poklicanih k orožni vaji, (služabni vaji ozir. k vojaški izobrazbi), e) do daljšega plačila na račun učiteljskega pokojninskega zaklada, deželnega šolskega zaklada, kakor tudi predplačila za ponovitev od trtne uši pokvarjenih vinogradov. Da bi se zabranile zamude ozir. ovisi pri izvršitvi plačil potom poštne hranilnice, je neobhodno potrebno, da k sprejemu upravičene osebe vedno naznanijo redno svoje natančne napise, (pred in zaimne, značaj, bivališče, okraj, slučajno zadnjo pošto, potem v mestih in trgih ulico in hišno številko). Osebe, katere uživajo pokojnine in pokojninske pristojbine, nadarbine, ustanove (za slepce, bolnišniške ustanove, ustanove za podporo pomoči potrebnih gozdarjev in njih prinaležnikov itd.) morajo naznaniti spremembo svojega bivališča takoj računskemu odseku c. kr. štaj. namestništva. Plačevite se lahko izvršijo v gotovini ali po zaračunaju (clearing-promet). Računski odsek c. kr. štajerske namestništva je za vse tukaj omenjene izdatke, ki se naj izvršijo potom poštne hranilnice na račun zgoraj označenih oblastev v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel posredovalni urad.

V klosterski šoli v Mariboru se je pojavil šarlah. Bajse se je hotelo nevarno bolezen najpreve prikriti. Ali oblast je o nje izvedla in je šolo zaprla.

Zastrupiti se je hotela zaradi nesrečne ljubezni neka 18 letna deklica v Celju. K sreči so revici še življenje rešili.

Obesila se je v Mariboru gostilničarka gospa Franciska Modrisch. Bila je na živcih bolana ter v zadnjem času hudo razburjena. Gotovo je pri ljubljeno ženo le bolezen v smrt gnala.

S sekiro je napadel v bližini Žalca Jože Volovšek svojo ženo, ki mu je komaj ušla Joža je ljubosumen.

Iz lojtre padel je v Ptuj zidar Johan Goddec iz Novevasi in se težko poškodoval.

Nežni spol. Posestnica Verdev iz Pirešice pri Velenju pretepla je svojega pijanega moža tako hudo, da je ta težko ranjen.

Ponarejene krone so se pojavile v Ptuj in v Slov. Gradcu. Pozor!

Zopet otroška smrt. Posestnica Podgoršek pri Velenju pustila je svojega otroka brez nadzorstva v kuhinji. Otrok je prevrnil posodo z vrelo vodo in se tako hudo poparil, da je drugi dan umrl.

Zaradi tatvine so v Prassbergu zaprli postopača Johana Kranjc, ki je znan kot tat.

V svoji krvi poleg postelje ležati so našli smrtnonevarno ranjenega železničarja Antona Dimetz v Celju. Na glavi imel je težke rane. Ne več se, je-li se je zgodil zločin ali kaj drugega.

Iz Koroškega.

Kaj je na tem? Na Koroškem imajo par tednov sem novega škofa, ker je stari zaradi velikanskega farškega poloma raje v Opatijo odšel. Značilno je, da že zdaj listi poročajo, da se novi škof dr. Kaltner grozovito kesa, da je prišel v Celovec in da bi najraje odstopil. Na eni strani težijo novega škofa žalostne posledice farškega poloma in srce mu krvavi, ko vidi, da so politikujoči farji vzbogemu ljudstvu celo zaupanje v duhovništvo oropali ter da so mu žepe izpraznili. Na drugi strani pa opazuje škof z žalostjo, na kako globoko stopinjo je vrgla politika koroške slovenske duhovnike. Farška narodna gonja je novemu škofu največja žalost. Zato misli baje celo odstopiti. Po našem mnenju bi bilo bolje, da vzame škof bič in nanežene duhovnike od političnih škodov v cerkev!

Prevalje. Piše se nam: Na Marijin praznik dne 8. t. m. je pokazal kaplan Štritof, kaj da zna. V cerkvi sv. Barbare je pridigoval kaplan Baštl. Ker pa pri nas že dolgo časa ljudstvo noče poslušati politične pridige naših kaplanov, ostane rajši zunaj cerkve. Naenkrat pride kaplan Štritof kakor en policaj in začne rogovilit in naganjat ljudstvo v cerkev. Ljudstvo ni hotelo poslušati politikujočega kaplana, začelo se je smejeti, ko je Štritof okoli cerkve letal in fante lovil. Naenkrat je moral slišati besede: Zakaj pa vi niste v cerkvi, zakaj pa vi zunaj letate? Hlapec Miha je rekel svojemu tovarišu Andreju v lopci: »Žejn je, žejn«. Andrej seže v devčak in hoče mu pomoliti en pufer šnopsa. Na to je postal grozoviti smeh. Štritof postane ves rdeč, obrne se v svoji jezi tja h kramarju z besedami: »Vi bi tudi mogli vaho blago po maši prodajati!« Lovrenc mu odgovori: »Jaz moram prodat svojo blago tedaj, ko pride kupec! Vi služite krone v cerkvi, jaz pa pri krami!« Štritof nič noče nehat rogovilit; a ko vidi Lovrenca da vzdiguje roko, je začel kaplanček od štanta lesti; zbal se je fličarske klofute... Ja celi »teater« je napravil ta hujskajoči kaplan na ta praznik med cerkvenim opravilom. Ja, ja, kaplanček, čisto prav bi bilo, ko bi postal policajmon, imel bi veliko kšefta, posebno pa po noči v tistem času, ko gredo tiste svete device od »igre« in se vlačijo s politikujočim šofstajem po prevaljskih teminah, da jih bodeš preganjal. Čudno se nam zdi, da se na zborih pridiguje: fanti in dekleta se morajo med seboj ljubiti, srčna ljubezen je pripuščen. Kaplan Štritof, kaj pa taj, ko začne birtež prekratek postati? To je srčna ljubezen!

Lippitzbach (Prav klerikalno). Piše se nam: V sredo 7. t. m. končala je tožba med g. Sekolom in meni zaradi neke izmišljene žalitve na časti, katere pa nikdar zagrešil nisem. Tožba je končala s tem, da sem bil oproščen in mora g. Sekol vse tožbene troške plačati. Ti troški niso majhni, ker sta imeli obe stranki zastopnike in je bilo tudi mnogo prič povabljenih. G. Sekol me je namreč tožil, češ da sem dne 3. julija v navzočnosti »večih« gostov k Valentinu Mori vulgo Čomu rekel, da je imel fajmošter v Rinkenbergu svojo sestro za kuharico, da jo je pa proč spodil in si vzel neko k... — Zagotovim Vam, g. Sekol, da se nisem nikdar o Vaši kuharici ali o Vaši sestri na ta način izrazil in bi mi to tudi v glavo ne

padlo, ker Vaše bivše kuharice sploh ne poznam. Kdo mi more dokazati, da mečem s takimi žaljivimi izrazi okoli, to pa še posebej napram strastno klerikalnemu Čomu? Od tistih »večih« navzočih gostih, ki so pa pri isti mizi le iz g. Edelmanna in g. Čoma obstali, zamogel je eden, ki se mu je dalo tudi pred sodnijo veliko boljše spričevalo nego Vašemu Čomu, priseči, da tega sploh rekel nisem. Neka tretja priča, katero je blagovolil g. Sekol šele pri drugi razpravi imenovati in ki je bila baje tudi v bližini, sploh ni mogla nič povedati. Druga razprava dne 5. oktobra se je na željo g. Sekola zaradi tega doledila, ker je še »več« prič obljubil. In res, prišlo je 4 prič, — vsi iz Rinkenberga. Tisti Miklavč, ki zna take škandale po kolodvorih delati, prisegel je v dobri — nemščini (!) to-le: a) Čom mu je to že naslednega dne povedal; b) Čom govori pač mnogo ali vedno resnico! Cerkvni ključar Andrej Wriessnik prisegel je ravno tako. — Ja g. Sekol, tega vendar nisem jaz kriv, da je Čom tako neresnico takoj naprej širil. G. Sekol, veste kaj bi jaz s takim človekom naredil, ki bi mi kaj takega šele čez 2 meseca povedal? — iz hiše bi ga nagnal! Nadaljna priča je bil zopet Čom, ki je obstal pri svoji prvotni izpovedi. Priča Jurij Jug je prisegel, da sem to dne 18. septembra še enkrat rekel, da bi g. Sekola žalil. V resnici pa sem takrat le vsebino tožbe povedal in poleg tega še dejal, da tega nisem bil pravil in da take žalitve nisem storil, zlasti ker dotične osebe sploh ne poznam. Tudi izjava da sem takrat rekel, tožba me bode še 30 goldinarjev koštala, smatram za brezmejno klerikalno zavijanje, kajti jaz sem takrat le rekel: »Tožba bode g. Sekola še morda 30 goldinarjev koštala.« No, g. Sekol, tožba Vas košta zdaj veliko več, ali jaz nisem tega kriv. 6 prič je pod prisego mojo nedolžnost dokazalo. Vse to g. Sekola še vedno ni spravilo k boljšemu prepričanju; v zadnjem hipu je hotel od mene še »indirektno priznanje« vedeti, češ da sem k »nekemu« rekel, potem me le kuharica lahko toži in ne župnik. V resnici pa sem le dejal: »Ako sem to rekel, zakaj pa ne toži kuharica, marveč g. Sekol?« — S tem še nisem ničesar priznal. Zagotovim Vam, g. župnik, da v tem oziru ne morem ne Vam ne Vaši bivši kuharici ničesar reči. Vaše zastopanje moram smatrati kot izrodek politične sovražnosti napram nemško-napredno mislečemu učitelju, kajti jaz nisem z Vami nikdar v sovrastvu živel. Tudi postopanje Vašega zaupnika Čoma, ki poleg tega opomnjeno, rad šnops pije in ki je bil tudi dne 3. julija od šnopsa natrkan, ki mnogo govori in kakor je g. G. Jug dejal, še več zraven naredi, si ne morem drugače tolmačiti, kakor da ima sploh neko sveto jezo proti meni in je zatorej čez-me lagal, da bi ga fajmošter rajše imel. Kakor rečeno me je sodnja oprostila in svojemu zastopniku g. dr. Otto Knapsch se imam zahvaliti, da je s svojim izvrstnim zagovorom resnici do zmage pripomogel. Meni pa daje ta slučaj nauk, da ne grem nikdar več sam v družbo takih ljudi iz Rinkenberga, ker se pred njimi bojim. Končno omenim še, da sem neprostovoljno neki »črni« klobuk zamenjal. Bil sem zadnji v sodnijski dvorani in moral tisti klobuk vzeti, ki mi je ostal. Ako bi pa celo Vaš klobuk imel, g. Sekol, bila bi to čudežna usoda! — Alois Koch, šolevodja v Lippitzbachu.

Zaradi sleparije zaprli so v bližini Celovca nekega Jožefa Nidrisser, ki je razne osebe z lažmi za večje svote denarja oškodoval.

Utonil je pri Beljaku delavec Gogola. 74 letni starček je vsled slabosti padel v potok in tam svojo smrt našel.

Žalostna usoda. Pred kratkem vzel si je pri Gradcu deželnosodni svetnik Kuess zaradi bolezni življenje. To je šlo njegovi sestri gđ. Barbari Kuess v Celovcu tako k arcu, da je skočila v vodo in utonila. Neko sorodnico je to tako razburilo, da je zblaznela in so jo v norišnico odpeljali.

Pazite na deco. V Arnoldsteinu je šel neki mlinar s svojo ženo jesti, svojega 3 letnega sinčka in svojo 1½ letno hčerko pa je pustil same. Otroka sta se z užgalicami igrala in zažgala. Ljudje so ogenj komaj pogasili. Sinček je kmalu nato umrl, hčerka pa je tudi smrtnonevarno ranjena.

Pod vlak se je vrgel v Beljaku huzar Štefan Palicz. Vlak je nesrečno v drobne kosce razmesaril. Vzrok samomora je, da se mu ni dopadlo pri vojaki.

Z dinamitno patrono se je igral v sv. Tomažu 12 letni Marko Stimic. Patrona se je razprožila in dečka težko ranila.

Ustrelila se je v spodnjem Ljublju natarica krčmarja Maurerja. Vzrok samomora je neznan.

Dezertiral je od 17. inf. reg. v Celovcu feldvebel Viktor Mravelj iz Ljubljani. Preje je pokradel nekaj eraričnega denarja.

Po svetu.

27 letna stara mati. Neka kmetska dekla v Bekes-Czaba na Ogrskem je dobila v 13. letu svoje starosti krepko deklico. Ko je bila ta hčerka 14 let stara, dobila je tudi že otroka. Toraj je omenjena dekla danes 27 let stara in obenem — stara mati. To je pač višek! Oj babe, babe...

Rudarska smrt. V jami »Holland« v Watten-scheidu so se plini vneli. 4 rudarjev je bilo takoj mrtvih, 5 pa težko ranjenih. — V Sunku pri Triebenu sta bila dva rudarja zasuta. Kot mrliča so ju iz kamenja potegnili.

Gospodarske. Napajalnik za teleta.

Aljožij Krizanič, Vel. Ned.

Zdaj ko nas je zima spet potisnila k opravilu po hlevih, ter je vsako poljsko delo nemogoče, se nam je bavit z ljubo živino. Krave so breje in vsak čas povrže ta ali ona, medtem ko ima oskrbovalec živine dovolj kega butanja v vimena, odstavlja teleta in mogoče tudi zdravi ker so pohabljeni, slabotna, driskava, torej kmetovalčeva sitnost. Vsemu temu se izognemo, ko imamo napajalnik za teleta.

Napajalnik obstoji iz močno pocinkane ploščevine, torej zelo trpežen v podobni poloble, katerega dno je znižano v sredini kjer se nahaja cevka izpeljana proti zgornjemu robu skozi ploščevino kjer se nahaja zizek iz kavčuka. Napajalnik je zelo priročen in trpežen. Izumil ga je dr. Schuppli, ravnatelj kmetijske šole v Grabnerhofu in stane pri trdki Alfa Aparator, Dunaj XII. Wienerbergstrasse 31. 9 kron brez poštne. Vsak kdor si ga omisli se mu že v prvem letu dovolj dobro poplača ker različne sitnosti z učenjem teleta na napajanje, tudi seznanje, butanje vimena in vsled tega slabotne krave ali celo bolne, teleta različne bolezni, driskahromost, lizanje, žvečenje cunj itd. odpadejo, živali pa mnogo lepše vstajajo.

Vsak zna, kaka sitnost je, ako krava zavolj mladiča ne more na pašo; da se ji mora posebej streči, koliko sitnosti je z učenjem teleta; koliko mleka gre v zgubo, da se ali razlije posoda, ali pa da te ne prestopa buta v vime, ter stem vznemirja kravo in ima zdaj preveč zdaj premalo mleka, pri tem pa krava močno shušja in tudi tele vsled preobilo zaužitega mleka dobi drisko, ako pa premalo pososa pa tudi shušja, ker ali ni privezano, da prosto skače po celem hlevu, ali je pa na dolgi konopec privezano, da vsak čas vime dosegne.

Na vsak način mora tele prvi tri dni po porodu biti pri starki, da jo večkrat sesa. To mleko zvano »mlezovina« ali »kolostrum« je čisto drugačno od poznejšega, ker ni le bolj redilno ampak ima v sebi tudi čistilo ali »purgant«, ki omogoči odstranjenje limastega blata iz teletjih črev, ki se je nabralo že v stanknem telesu. Lahko se pa te dene v posebno ograjo, a se pa mora 5—6 krat k starki spustiti. Pozneje naj sesa le 4—5 krat na dan. Ko je pa druga krava storila se mu tudi lahko od iste daje, ako ga ima dovolj.

Novo povrženo tele se naj ne potepa s soljo ali z otrobi, da bi krava rajši obilzala, ampak se naj brez različnih dodatkov od krave obliže in osnaži, ker po potepanju soli tele nekako »mrzlot« prime, da se trese. Za teleta naj bodejo povsod posebne ograje, da se ne privezano prosto gibljejo in skačejo, ne pa, kar se mnogo kaj opazi, da se tele takoj na trdno priveže v kak osamljen kot poln nesnage, se mu z vrvice vrte zadrgne da ne more dihati, in tudi podbradek ali »flamovina« se ne more razviti, in zdaja se mu nanosi tistega belega sena, na katerem je rženo klasje bilo polne lojtre. Zdaj pa pridno rasti!

Tele do 45 kg težko naj dobiva vsak dan 6 l mleka vsak obrok 2 l 2 = 1 = 2, 2 = 1 = 1, 1 = 0 = 1 in tako naprej nakar se mu naj daje lepo seno, otava, zdrobljen oves itd. Slabotna teleta se pa naj takoj odstranijo, ker že v 14 dneh dalj 80 kron na mleko porabimo. Napajalnik se pritrjuje v jasli in sicer v sredino v jasli se dene po dolgem ena deokor kjer se za cevko izreže in stvar je gotova; imeti bi ga moral vsak vzgojevalec telet, ker se tele z dvema dnevnoma lahko na njega priuči, ter se z nekako strastjo ga oklene in s tem tudi odpade vsako odstavljjanje, ker tudi navadno studenčno vodo s slastjo pije; zato se mu tudi z lahkoto daje klajno apno; kadar imamo slabše krmo tudi v času bolezni mu lahko zdravilo primešamo ne da bi kaj opazilo. Velika korist je pa ta, da lahko ostalo mleko vsak čas doma porabimo, ali se pa v mlekarno proda. Kakor sem omenil naj se teleta tečno krmiyo; klajno apno krepki kosti in mozeg, torej zadržuje krsnoto, odstranja nje fosforjeva kislina vsako lizanje jasi, zida, žvečenje cunj, pitje gnojnice, prebiranje jedil da noče

žival žreti, tresenje zadnjega dela telesa, shušanje živali in mnogo drugih, ki so bolezni, ne pa razvade ali coprnije kakor to ljudstvo misli ter se njih z dodatkom klajnega apna v napajalnik najlože ubranimo. Dobijo se tudi posebni napajalniki za praseta in žrebeta.

Hočemo iz živinoreje večjih dohodkov, moramo upoštevati tok časa, da se vsaka stvar draži, in je kmetovalec prisiljen se z različnimi novotarijami seznaniti, katere mu njegovo stanje slajšajo da se dobi katera krona več kakor se sicer bi ob navadnem obdelovanju in oskrbovanju. Živinoreja je pa dandanes glavni faktor za razsodnega kmetovalca, edini vir največjih dohodkov, ako svojo živino krepko in zdravo ohranimo.

„Štajerčevi“

1911 k 1911
m o l e
t e
s e
k i
je
ž e
izšel.
Cena
temu velike-
mu in krasnemu
koledarju je le 60
vinarjev, s poštino pa
70 vinarjev.

Loterijske številke.

Gradec, dne 10. decembra: 14, 31, 84, 21, 47.
Trst, dne 3. decembra: 13, 16, 90, 24, 84.

Teletja ali svinjska glava (ušesa) s hrenom, 1 l vode se s 1/4 l vinskega jesa, eno roko fino zrezanih župnih korenin, 1 kavino žlico soli, nekaj timijana vročo napravi, doda se 8 Maggi-jeve kocke za govejo juho, potem z vročo vodo pogreje poparjeno glavno meso ali ušesa, skuha se meso popolnoma mehko in predloži isto z ribanim hrenom ter se doda mesu nekaj jeshove pomake, zboljšane s par kapljicami Maggijeve primesi.

Zvezda
a križcem

MAGGI-JEVE kocke

à 5 h

za takojšno nabavo
gotove goveje juhe

so priznane
najboljše!

Velika prilžnost.

Ena lepa elegantna dobro vpejana gostilna z točenjem vina, piva, žganja itd. na najbolj prometnem kraju v mariborski okolici z lepim senčnatim vrtom za sedeti in s velikim vrtom za zelenjavo, z gostilniško opravilo itd., se takoj radi bolezni za 19.000 kron proda. Oparkasa je 8.000 kron vključene. Na leto se iztoči do 50 polovnjakov vina, do 1000 sodčkov piva, do 6 polovnjakov slivovke itd. Natančneje pove **Franz Petelinz, zbornja Poljskava** pri Pragerskem.

Kmetskega fanta,

zvestega, treznega in pridnega, kateri se pri konjih dobro spozna in bi bil sposoben za postiljona; (plača 16 K na mesec in hrana), sprejme takoj poštar v Zrečah pri Konjicah, Štajersko.

Pridni zvesti

= hlapec =

se takoj sprejme pri

Sock & Kasimir v Mariboru
Tegethoffstr. 83.

Lepo posestvo
se prodaja, obstoječe iz njir, travnikov in sadonosnikov, v lepi legi leži, gospodarsko poslojpe, z opeko krito vse v Gačniku, pol ure od postaje Pesnica, pol ure od farne cerkve pri Mariboru. Cena ima 8000 K, pol ostane gor, več pove „Štajerca“.

Učenec
z dobro šolsko izobrazbo in znanjem nemškega in slovenskega jezika, se sprejme pri Antona Jaklin, trgovca z lesom, čreslovinu, in mešanin blagom, Vitanj (Weitenstein).

Prodaja se:
6 kosov (4 ženskega, 2 moškega spola) 6 mesecev starih čistokrvnih dobrih brakov nadalje nosno, v 4. polju stoječo, čistokrvno, rujavu, kratkolasno psico (Vorstehtund). Dobar apertor po vodi in na suhem. Ponudbe pod „Wetfarna“ 87828 na ekspedicijo anone M. Dukes Nflg. Dunaj 1/1.

Zastopnike in potnike
za obisk privatnih kupcev z tuhostim in sprejme za gospode in dame, sprejme se proti visoki proviziji, ev. pozneje proti fix, pri prvi razposiljavi blaga. Ponudbe pod „Wetfarna“ 87828 na ekspedicijo anone M. Dukes Nflg. Dunaj 1/1.

Krojač,
priden in trezen, dober delavec, se sprejme v trgovini Jos. Presker Zreče pri Konjicah.

Čepljene trte
se prodajo, 100 kosov 12 K, Walschrling in burgunder beli, na Portalis. Adolf Toman, spodnji Breg pri Ptuj, št. 46.

Lepo posestvo,
je na prodaj, eno uro od Maribora, v lepi ravnini, obstoječe iz sadonosnika, travnikov, njiv in gozdov in lepim gospodarskim poslojem. Cena 14 orolov zemlje; cena je 13.000 kron; nekaj naravnih gorj ostati. Natančneje se izve pri Matjažu Ermežič v Dogašah.

Epilepsija, Krči, Nervozno stanje.
Izredni uspehi potom „Epileptikum“ post. varov. Cena K 7.—. Zabeleženo zdravilno sredstvo št. 86 mešani od glavne zaloge. Apoteka sur-Austria, Dunaj IX, ali pa naravnost od knike: Pair. Schwannapothek, Frankfurt am Main 3.

Pri revmatizmu glave in zobobolu
tudi najhujše vrste je **Ichtiomentol** nedosežen zdravilni vpliv. 6 steklenic franko 6 K. 10 steklenic franko 10 K. Edina razposiljatev skozi ces. svetn. in apotekarja. **S. Edelmann, Sambor** Ringplatz št. 39. 854

Pozor! Prilžnostni nakup!
50.000 parov čevljev, 4 pari za le 10 kron. Zaradi ustavljenja plačil večih fabrik se mi je naročilo, prodati večjo množico čevljev pod preizvajalno ceno. Oddam torej 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na znore rujavu ali črno usnjo, galosirane, močne, eleg. najnov. facon, velikost po štev. ali centimetrom. Vsi 4 pari le 10 K. Poslje po povzetju. Izmenjava dovoljena. **F. Humann, fabrika obuvaj, Dunaj II., Aloisgasse 3.**

Mlinarski učenec
se takoj sprejme pri Jož. Aschenbrenner, Ptujška gora. 1066

Marija Kaenn 1071 na Laskem išče **dekleta** brez staršev in zlahte v starosti od 4 do 6 let za svoje

Rumova kompozicija.
Strančanje, dobili izvirni rum, urenilo je v mnogih krajih lastno delovanje. Ali pri potrebnih evanah leba je se posloj pripravljen, da se dobro in čisto kompozicijo dobi. In kompozicija odsevanja zaleten na vse strani. 80 linarij steklenice. Ki zadržuje za 1/2 litra dobrega ruma, Ako se K. E. — naprej pošlje, dobi se 7 steklenice. **Krebs-apoteka S. Mittelbach Dunaj.** I. Hoher Markt 8 (glejte Sino). Internatski telefon št. 20348.

Vpoštevajte sledeče vrstice:
Ako želodec slabo prebavi

in so vsled tega tudi druge funkcije organizma motene, potem se rabi uspešno balzam dr. Rosa

kakor da bi ne bil tako važen, kakor drugi organi. Ako želodec ne prebavi, je vse truplo za delo nezmogljivo. Priznane domače sredstvo, ki se napravi iz izbranih zdravilnih zelenjav, ki pospeši apetit in prebavo ter milo odvaja, ki zniža znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlajenja, sedenja, bolečine v želodcu, napenjanje, preveliko kisline, krčevite bolečine, je dr. Rosa balzam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli embalaže no-sijo postavno varstveno znakmo!
Glavna zaloga: Apoteka **B. Fragner,** c. in kr. dvorni liferanti, „K. črnemu orlu“ Praga, Kleinseite 208, Kol Nerudagasse.
Pošta razposiljatev vsak dan.

1 cela steklenica 2 K pol steklenica 1 K.
Po pošti proti napreju-plačilu K 1:50 se pošlje 1 malo, K 2:80 1 veliko steklenico, K 4:70 dve veliki, K 8 — štiri velike steklenice, K 22 — pa 14 velikih steklenic franko na vse postaje Avstro-Ogrske. — Depoti v avstro-ogrskih apotekah.

Kompletno mlinsko pohišstvo

majhnega umetnega mlina se zaradi opustitve iste poceni odda. Zaznamke in cene se dobi pri graščinskem oskrbnistvu

Sannegg P. Frasslau.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta
1862.

Čekovnemu računu št. 898051 pri c. kr. pošto-hranilnišnem uradu.

Mestni de-narni zaved.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Graecu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8-12 ura.

Občanje z avst. ogersko banko.

Prilporeča se glede vsakega med hranilnišne zadeve spada-jočega posredovanja, istotake tudi za posredo-vanje vsakorčnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radoveljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Svinjske kože

kupuje po najvišjih cenah

Anton Martschitsch,
usnjarski mojster v Slov. Bistrici.

1018

Šafer za ekonomijo

se sprejme. Oglasijo naj se le pridne, v kmetijstvu izurjene, trezne in obeh deželnih jezikov zmožne osebe. Grofa Herbersteina domênsko oskrbnîštvo v Ptuj.

1041

C. Ackermann

urur
v Ptuj
prilporeča svojo bogato in dobro sor-tirano zalogo v

urah, zlatem in srebrnem blagu

pod garancijo v najjavstnejši izpeljavi. Vse v mojo stroko spadajoče blago dobi se pri meni poistih cenah, kakor jih razglašajo veliki razposiljevalci v svojih cenikih; pri meni se dobi vse po lastni izbiri in prej-šnjemu ogledanju, obenem pa v boljši izpeljavi in kakovosti.

410

Božična darila.

Veliko presenečenje!

600 k. za le K 4-.

Ena krasna pozlač. 36 urna prec. anker-ura z verižico, gre natan-ko, se garantira 3 leta, 1 moderna židana kravatka za gospode, 3 najf. žepni robci, 1 prstan za gospode z imit. dragocenim kame-njem, 1 špic za cigare z bersteinom, 1 eleg. broša za dame (no-vost), 1 krasno žepno zrcalo za toaleto, 1 denarnica iz usnja, 1 žepni nož, 1 par gumbov za manšete, 3 prsne gumba, vse double-zlato s patent-zatvorom, 1 nežni album za slike, obsega 36 naj-lepših slik sveta, 5 jux-predmetov, veliko veselja za mlade in stare, 1 koristni „Briefsteller“, 20 predmetov za korespondenco in še 500 k. div. predmetov. V hiši neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro, ki je že sama denar vredna, košta samo K 4-.. Naslov: Dunajska hiša blaga F. Windisch, Krakova št. A/IX. NB. Kar ne dopade, denar nazaj.

1061

Oženjeni

1054

kučijaž,

obenem hišnik (Hausmeister), ki ima opraviti do-mača in manjša kmetijska dela, se sprejme pri

g. Jos. Fürst v Ptuj.

Jos. Kasimir

trgovina s špecerijo, semenom, barvami in z mešanim blagom nasproti W. Sirk's Nf. in filijalka nasproti minorit-ske cerkve

v PTUJU

prilporeča svojo bogato zalogo najfinejše surove in žgane kave, ruski čaj, kognak, rum, slivovka, najfinejše kandite, župne kocke, mineralne vode, najfinejše namizno olje, bučno olje, jeshova esenca in za izdelovanje žganja itd. Klajno apno, Lukulus, najboljša svinjska krma, karbolinej, teer, strešna papa, portland-cement i. dr. m.

608

Oblastnijsko dovoljena razprodaja

Ivan Berna

v Celju, gospodska ulica šte. 6

prilporeča svojo bogato zalogo obuval za pomladansko letno in zimsko sezijo, vse vrste moških, damskih in otroških čevljev last-nega in tujeja izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke vedno v naj-večji izbiri. Prilporečam tudi specialistom prave gorske in levske čevlje izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila. Pestrozba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti povzetju.

617

Štev. 49125

II. 6701.

Razglas.

V pospeševanje v deželi še mnogo zaostalega kletnega gospodarstva (rav-nanje z grozdnim in sadnim vinom), je deželni odbor sklenil, da na deželni viničarski šoli v Silberbergu pod vod-stvom deželnega vinogradnega in sa-djarskega direktorja Antona Stiegler petdnevni tečaj za kletno gospodarstvo v času od 16. do vštetega 20. januarja 1911 obdrži.

Udeleženci tečaja nimajo za poduk, ki se vrši dopoldne in popoldne, ni-česar plačati; ali za oskrbi in stano-vanje morajo pač sami skrbeti.

Za ta tečaj sprejme se 30 udele-žencev iz stana tudeželnih posestnikov vinogradov in krčmarjev.

Naznanila sprejema do najkasneje 10. januarja 1911 deželni odbor.

Gradec, 2. decembra 1910.

Od štajerskega deželnega odbora.

1042

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba užigalic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah „Štajer-čeve užigalice“. Glavna zal. firma brata Slavitsch v Ptuj.

Čuvaj (Wärter)

1050

ledičen, ki govori nemško in slovensko, trezen in zanesljiv, se s 1. prosincom 1911 sprejme pri oskrbnîštvu hiralnice v Vojniku pri Celju.

Veliko presenečenje nikdar v življenju več ta prilika 600 kosov samo K 4-20.

Ena krasna pozlač. prec. anker-ura z verižico, gré natanko, se ga-rantira 3 leta, 1 moderna židana kravatka za gospode, 3 kosi najf. robcev, 1 nežni prstan za gospode z imit. prav. kam., 1 netna eleg. garnitura damskega kinča, obstoji iz 1 krasn. koljerja iz orient. biser, mod. ženski kinč s patent-zatvorom, 2 eleg. brazileti za dame, 1 par ubanov s patent-hakom, 1 krasno žepno zrcalo za toaleto, 1 usn. denarnica, 1 par manš. knofov, 3 gradni dublé zlato s patent-zatvorom, 1 veeleeg. album za razgledn., najlepši razgledi sveta, 3 smešni predmeti, veliki smeh za mlade in stare, prakt. seznamek ljubavnih pism za gospode in dame, 20 predmetov za korespondenco, in še čez 500 v hiši potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna, košta le K 4-20. Pošlje po povzetju ali naprej plačilu dunajske centralna razposiljevalna hiša P. Lust, Krakova, št. 360. NB. Ako se dva zavoja naročita, pri-loži se prima angloška britev. Kar ne dopade, denar nazaj. 1063

Svetovno mojsterstvo v industriji ur vendar pridobljeno!

276

Prevzette edine razprodaje me spravi v polotaj, za le K 4-90 oferirati elegantno, ekstra ploščo amerik. 14 kar. zlato-dublé švic. žepno uro. Ista ima dobro idočo 36 urno Anker-kolesje premirane znamke „Speciosa“ in je na električni poti s pra-vim zlatom prevlečena. Garancija za preciznost 4 leta.

1 k. K 4-90
2 k. K 9-30

Vsaki uri doda se fino pozlačeno verižno zastoj. Brez rizike, ker izmenjava dovoljena, ev. denar nazaj. — Pošlje po povzetju

E. HOLZER, Krakova, Stradam 18/26.

Lepo vinogradniško posestvo

v Plankensteiniu pri Poličanih z 4 1/2, orala vinograda, 2 orala njive in travnika, okroglo 10 oralov bukevga gozda za podirati (m. nj. čez 500 kubičnih metrov jako lepega la lesa (Klotzholz), nadalje gosposka hiša z veliko sobo, kuhinjo, poslopjem za prešo, veliko velbana klet, posebno poslopje za viničarja s hlevi, vse v izvrstnem stanu se za 18.000 K proda. Polovica cene ostane tudi lahko na 1. mestu vključena. Vpraša se pri g. Karl Teppey, Celje.

1057

Samostojna

1058

kuharica

z dobrimi spričevali, ki se poleg hišnje peča tudi z domačimi deli, le za trajno službo se išče. Ponudbe z označbo zahtevane plače na F. C. Schwab, trgovina s špecerijskim blagom v Ptuj.

Godba!

Muzika!

Najcenejše darilce k božiču

je moj orgelinstrument, na katerega se lahko vsakdo takoj igrati pričue. Cena samo 60, 80, 95 vinarjev glede na velikost — Imenovani znesek pošlje se v markah, nakar se zgodi vpošiljatev instrumentov poštine prosto. Izdelovatelj orgelinstrumentov T. Jost, Pettau, Steier-mark.

1067

En hlapec

oziroma kučijaž, en hlapec k živini in ena dru-žinska kuharica ali gospodinja dobijo službo pri graščini Impolca pošta Radna; plača bi jim bila vsakemu po 20 K na mesec, le kučijaž ima po leti 30 K. Ravnotam dobi ena družina stano-vanje in kurjavo zastoj; tisti bi bilo plačilo po dogovoru. Graščinsko oskrbnîštvo Neustein, P. Radna, Dolenjsko.

1065

Največje povišanje teže!
Najkrajše trajanje pitanja! Najfinejša kakovost!

Brez razumnega
krmljenja, so dobri
pridelki v živinoreji
izključeni.

povzroči kot do-
datek k navadni
svinjski krmi

Fattingerjev

„Lucullus“

ki je najprimer-
nejša in največ
vsebujoča krepil-
na krma za pi-
tanje in rejo.

V posebnih kr-
milnih pristnih
na kr. ogrski
živino-fiziolog
preizkovalnici.
v Budimpešti
se je dognalo,
da se z 2 kg.
„Lucullusa“ ži-
vo teže za 1
kg. zviša.

876 „Lucullus“ vrsta II za rejo } 50 kil z vrečo vred
„Lucullus“ vrsta III za pitanje } K 11-50 od fabrike.
Ceniki brezplačno od fabrike živalskih krmil

Fattinger & comp. z. z. s. z. Dunaj-Inzersdorf.

**Veliko presenečenje! Nikdar v življenju
ta priložnost! 600 kom. le 3 K 80 h.**

1 krasna pozl. prec. anker-ura z verižico, natančna, 3 letna garan-
cija; 1 moderna židana kravata za gospode; 3 fl. žepni robci; 1
krasni prstan za gospode z imit. biserom; 1 krasna eleg. garnitura
ženskega kinča, ki obsega 1 krasni kolje iz orient. biserov, mod.
damski kinč s patent-zaklepom, 2 eleg. damska braceleta, 1 par
ušenikov s patent-kaveljem, 1 krasno žepno toaletno zrcalo; 1
usnjata denarnica; 1 p. gumb za manšete, 3 gradno duble-zlato
s patent-zaklepom; 1 veleleg. album za razglednice, najlepši raz-
gledi sveta; 3 zabavni predmeti, velika veselost za mlado in staro,
1 zelo praktičen seznamek ljub. pismen za gospode in dame, 20
koresp. predmetov in še čez 500 rabnih predmetov, v hiši neob-
hodno potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna,
košta le K 3-80. Pošlje po povzetju dunajska centralna razpošiljalnica

Ch. Jungwirth, Krakova št. B/41. 1082

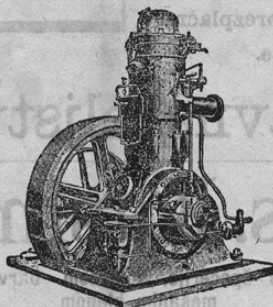
NB. Pri naročbi dveh paketov se priloži 1 prima angleška britev.
Za kar ne dopade, denar nazaj.

**Bolinderjeva družba
za izdelovanje mašin**

Z. O. Z.

Glavno zastopstvo za Štajer-
sko in Koroško:

Szabo & Wittmann
GRADEC, Annenstraße 30.

**Bolinderjevi motorji za
surovo olje**

so poceni in delajo jako ekonomično. Za vsako
delo od 3 KS naprej.

Lokomobili za surovo olje.
Motorji za barke. 689

V življenju nikdar več!
Mesto 16 kron samo 6 kron.
Vsled cenega nakupa v ve-
liki fabriki ur, prodam moje
pravo kovinsko

**„Gloria“
srebrno
remontoar
uro**

dvojni mantelj, 36 urno izvrstno
rem. kolesje, teče v kamenjih,
krasno ohišje, graviranje z ko-
njem, jelenom, levom ali vapnom,
dokler izda zaloga za malenkostno
ceno

= 6 kron za en kos =
prejšnja cena 16 kron.
Primerna „Gloria“ srebrna verižica 1 krono
3 leta garancije. — Pošilja po povzetju Ekspozitna hiša ur
Max Böhnel
Dunaj IV., Margaretenstr. 27/25. 1053

Mesto 40 K samo 6 K
Priložnostni nakup

Gamsova brada

pod. jelenovi bradi, nova, zelo lepa, 15 cm dolga, dlaka,
z lepo staro srebrno cevko in Hubertovim križem,
skupaj samo 6 K. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna.
Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju izdelovalce
gamsovih brad

Fenichel, Dunaj IX, Altmüttergasse 3/123.
Mnogo priznanih pisem. 1055

Lepo posestvo

v sv. Nikolaju pri Lubečni, obč. Škofijavas pri Celju, ki
obstoji iz stanovanjske hiše, gospodarskega poslopja s 3
velbanimi hlevi, svinjskim hlevom s 4 velbanimi hlevi in
svinjsko velbano kuhinjo, vse v dobrem gradbenem stanu,
nadaleje okroglo 10 oralov jako dobrih njiv in travnikov
za 12—14 kosov govede, 16 oralov mladega gozda tudi
z drevjem za podirati, ciglarna z jako dobro ilovico, se
proda za 28.000 K. Občinska šparkasa Celje je na 1.
mestu 8.000 K posojila dovolila in lahko na 2. mesta
10.000 do 12.000 K vknjiženih ostane. Vpraša se pri g.
Karl Teppey, Celje.

„V graški ulici tam pri Woggu“
„To vsak človek dobro ve.“
„Dobiš dobro in fino moko“
„Rozine, cukrer in kafe.“ 1026

Hans Wogg, Celje

graška ulica št. 4 zraven železne trgovine g. Rakusch-a

Trgovina s špecerij-
skim blagom. Na
debelo in drobno!

Priporočamo našim gospodinjam pravi **FRANCKOV:**
kavni pridatek z tovarniško znamko :kavni mlinček:
iz zagrebške tovarne.

al saga II, V 1161, 12:9 II. V.

Tovarniška znamka.

**Presenetli! Mi darujemo 1.500 K v do-
bitkih in gotovini!**

Za tiste, ki rešijo to sliko,
svo. določili zgoraj omenjeno
svoto. Vsakdo ki kupca (Händ-
ler) najde in poslika, dobi
možko ali žensko uro v vred-
nosti 20 K ali na željo 15 K
gotovega denarja darovanega.
Obveza je, da vsakdo, ki to
vposlije naroči izvrstni „For-
tuna portmoné“ in zato K 1,70
K v znamkah priloži. Potem
se izvrši razdelitev dobikov.
Vse poslali je na „Metropole
Hungaria A. Haekenberg, Bu-
dapest, Hernad-Gasse 27.
Ime.....
Kraj.....
ulica.....

Išče se zanesljivi, ledični

= m a j e r =

z letnimi spričevali. Oskrbiti ima okroglo 20
kosov govede. Ponudbe z označbo zahtev na

Graščaka Wolf
Sv. Peter pri Celju.

1089

Izdajatelj in odgovorni urednik: Karl Linhart.

CenoPosteljno Perje in daune

Ena kila sivo, blisano K 2—, pol-belo K 2-80, belo
K 4—, prima mehko kot daune K 6—, visoko-prima
slis., najboljša vrsta K 8—, daune K 6—, bele
K 10—, prsni slum K 12—, od 5 kil naprej franko.

Gotove postelje

niet (nanking) ena tuhna, velikost 180×116 cm z dvema blazino-
ma pod glavo, te 80×58 cm, dovolj polni, z novim sivim, čišče-
nim in trajnim perjem K 16—, poldaune K 20— daune K 24—;
tuhna sama K 12—, 14—, 16—, blazina pod glavo K 3—, 3-50,
4—, pošlje po povzetju, zavoj zastoni, od K 10— naprej franko
Max Berger, Deschenitz št. 1012, Böhrerwald.

Cenik o matracah, odejah, prevlečkih in vsemu drugemu blagu za
postelje zastoni in franko. — Kar ne dopade, se zameni ali denar
nazaj. 678

**Ljudska kopelj mestnega
kopališča v Ptuj.**

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do
2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1 ure
zaprta); na nedeljah in praznikih od 11. do 12.
ure opoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „bransebad“
z rjuho K —60; postrežba K —10.

Najlepše božično darilo

je gotovo gramofon ali
drugi instrument iz
izdelovalnice instru-
mentov

**Vincenz Simonič
& Komp.**

Ptuj Ordonanzhausg. 1
Pri naročilu cenikov,
ki se razpošiljajo za-
stoji, je pripomniti
kakšne vrste instru-
mente se želi.

1006

Sprejmejo se takoj: en šafer, najmanje
30 let star, oženjen, ki se razume v
kletarstvu; — en pekovski hlapec, naj-
manje 17 let star za takoj: dobi hrano
in stanovanje ter 100 K plače; v 3
letih se tudi „frejšpreha“; — dva pe-
kovska učenca.

Jos. Ornig v Ptuj

Tis al: W. Blanke v Ptuj.